

aktivnosti, formiranje i postupanje komisije stručnjaka za provođenje akreditacije i druga relevantna pitanja od značaja za postupak akreditacije.

Članak 2. **(Značenje pojmova)**

Pojmovi koji se koriste u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

a) Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) je samostalna upravna organizacija osnovana Okvirnim zakonom o visokoj naobrazbi u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, br. 59/07 i 59/09 – u daljnjem tekstu: Okvirni zakon),

b) akreditacija je proces kojim se na temelju vanjske revizije i ocjene kvalitete potvrđuje da je visokoškolska ustanova u svom radu ispunila utvrđene standarde i kriterije,

c) ishod akreditacije predstavlja meritornu odluku Ministarstva naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) o ispunjenosti standarda i kriterija od strane visokoškolske ustanove,

d) komisija domaćih i međunarodnih stručnjaka je neovisno tijelo koje sustavno, objektivno i dokumentirano obavlja reviziju kvalitete, daje ocjenu o ispunjenosti definiranih kriterija i mišljenje o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa,

e) klaster je grupiranje studijskih programa u svrhu akreditacije, sukladno ovom pravilniku,

f) recenzija studijskih programa predstavlja instrument vanjskog vrednovanja studijskih programa koji se provodi samo za pojedinačne studijske programe u sklopu akreditacije visokoškolske ustanove, kao postupak koji prethodi posjeti komisije stručnjaka,

g) kriterij je kvantitativna ili kvalitativna osnova za donošenje ocjene ispunjenosti standarda,

h) reakreditacija je postupak koji se provodi u cilju ponovne akreditacije,

i) osiguranje kvalitete predstavlja skup politika, procesa i aktivnosti u okviru ciklusa kontinuiranog poboljšanja, odnosno aspekt rada visokoškolske ustanove kojim se vrši planiranje, nadzor nad izvođenjem i unapređenje ključnih znanstveno-nastavnih procesa, s krajnjim ciljem postizanja povjerenja zainteresiranih strana da će očekivana razina kvalitete biti ostvarena,

j) preporuka o akreditaciji je akt koji izdaje Agencija, na temelju mišljenja komisije stručnjaka, i kojim se preporučuje ishod akreditacije,

k) rješenje po zahtjevu za akreditaciju je upravni akt koji donosi Ministarstvo na preporuku Agencije i kojim se meritorno odlučuje o zahtjevu za akreditaciju, prema jednom od ishoda određenim ovim pravilnikom,

l) rok važenja akreditacije je vremenski period od izdavanja akreditacije do njezina isteka,

m) standard je izjava o načelima i očekivanoj razini zahtjeva prema kojima se ocjenjuje kvaliteta, a koje visokoškolska ustanova, odnosno studijski program, trebaju ispuniti,

n) stručnjak je član komisije sa liste stručnjaka utvrđene sukladno članku 49. Okvirnog zakona,

o) studijski program predstavlja nastavni plan i program koji pokriva jednu ili više znanstvenih oblasti, a čija realizacija kroz znanstveno-nastavni/umjetničko-nastavni proces vodi do jednog od tri akademska stupnja sukladno Bolonjskoj deklaraciji o europskom prostoru visoke naobrazbe (u daljnjem tekstu: Bolonjska deklaracija), te ostalim dokumentima koji uređuju taj proces,

p) vanjska evaluacija (vanjska procjena) je objektivno i nepristrasno vrednovanje od strane komisije stručnjaka za

MINISTARSTVO NAOBRAZBE I ZNANOSTI TUZLANSKOG KANTONA

251

Na temelju članka 29. stavak (2) Zakona o visokoj naobrazbi („Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 21/21, 22/21, 5/22, 11/22, 16/22, 5/25 i 14/25), ministar naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona donosi

P R A V I L N I K **o postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i** **studijskih programa prvog, integriranog prvog i drugog** **i drugog ciklusa studija**

I. UVODNI DIO

Članak 1. **(Predmet)**

Ovim pravilnikom bliže se uređuje postupak akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa prvog, integriranog prvog i drugog ciklusa studija, te drugog ciklusa studija koji se izvode na visokoškolskim ustanovama koje imaju sjedište u Tuzlanskom kantonu (u daljnjem tekstu: visokoškolska ustanova), utvrđuju prava i obveze učesnika u postupku provođenja akreditacije, prethodnih i naknadnih

ocjenu i reviziju kvalitete i davanje mišljenja o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno studijskih programa,

q) unutarnje osiguranje kvalitete (samoevaluacija) je proces koji predstavlja efikasni mehanizam i procedure visokoškolske ustanove kojima se utvrđuje, nadzire i periodično kontrolira ispunjenost definiranih standarda i kriterija kvalitete, radi unapređenja sustava osiguranja kvalitete i općeg akademskog razvoja.

II. OPĆE ODREDBE O AKREDITACIJI

Članak 3.

(Obveza akreditacije)

(1) Visokoškolska ustanova obvezna je podnijeti zahtjev za akreditaciju sukladno zakonu i ovom pravilniku, i to:

a) zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove (institucionalna akreditacija) i

b) zahtjev za akreditaciju svakog studijskog programa koji izvode (programska akreditacija).

(2) Podnositelj zahtjeva i nositelj akreditacije je visokoškolska ustanova kao pravna osoba.

Članak 4.

(Principi)

(1) Akreditacija visokoškolskih ustanova i studijskih programa (u daljnjem tekstu: akreditacija) se provodi primjenom principa bolonjskog procesa, sukladno Bolonjskoj deklaraciji.

(2) Akreditacija se provodi sukladno odredbama Okvirnog zakona, Zakona o visokoj naobrazbi - prečišćeni tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 21/21, 22/21, 5/22, 11/22, 16/22, 5/25 i 14/25 - u daljnjem tekstu: Kantonalni zakon), ovom pravilniku i aktima Agencije relevantnim za postupak akreditacije.

(3) Svi učesnici u postupku akreditacije postupaju s ciljem da se unaprijedi kvaliteta procesa na visokoškolskoj ustanovi, slijedeći pozitivne prakse europskih država i agencija za osiguranje kvalitete udruženih u Europsku asocijaciju za osiguranje kvalitete u visokoj naobrazbi (ENQA).

Članak 5.

(Standardi i kriteriji)

(1) Standardi koji se primjenjuju u postupku akreditacije određeni su Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visoke naobrazbe u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 100/11 i 26/19) i temelje se na Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visoke naobrazbe (ESG 2015).

(2) Kriteriji koji se primjenjuju u postupku akreditacije određeni su Odlukom o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 96/16) i Odlukom o kriterijima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 47/17).

Članak 6.

(Svrha i ciljevi postupka)

(1) Akreditacija se provodi u svrhu vanjskog osiguranja kvalitete visokoškolskih ustanova, odnosno studijskih programa, te u svrhu njihovog unapređenja.

(2) Ciljevi postupka akreditacije su:

a) dati jasan odgovor na dostignutost standarda za unutarnje osiguranje kvalitete i ispunjenost kriterija za akreditaciju,

b) provjeriti opisano stanje na temelju samoevaluacijskog izvješća visokoškolske ustanove i ostale dostavljene

dokumentacije, odnosno studijskog programa, u odnosu na činjenično stanje utvrđeno prilikom posjete Komisije stručnjaka visokoškolskoj ustanovi, odnosno studijskom programu;

c) dati preporuke za unapređenje kvalitete visokoškolskih ustanova i studijskih programa;

d) osigurati kontinuitet procesa osiguranja kvalitete, pri čemu će naredni proces osiguranja kvalitete uzimati u obzir napredak postignut od prethodnog procesa.

Članak 7.

(Učesnici u postupku akreditacije)

(1) Učesnici u postupku akreditacije su:

a) visokoškolska ustanova,

b) Ministarstvo,

c) Agencija i

d) Komisija domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvalitete, te daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa (u daljnjem tekstu: Komisija).

(2) Ovlaštenja pojedinih učesnika akreditacije propisana su zakonom, ovim pravilnikom i aktima Agencije.

(3) Visokoškolska ustanova odgovorna je za unutarnji sustav kvalitete i samostalno i neovisno provodi i osigurava unutarnju ocjenu kvalitete, koja rezultira samoevaluacijskim izvješćem.

(4) Polazna osnova za proces vanjskog osiguranja kvalitete je samoevaluacijsko izvješće.

(5) Vanjsku evaluaciju provodi Komisija koja ima minimalnu zastupljenost svake od četiri kategorije stručnjaka: predstavnika akademske zajednice, predstavnika privrede i prakse, međunarodnog stručnjaka i studenta.

(6) Vanjska evaluacija se provodi izbjegavajući svaki sukob interesa i samostalno i neovisno od utjecaja političkih struktura, Ministarstva i visokoškolske ustanove koja je predmet vanjskog osiguranja kvalitete, a koja rezultira preporukom o akreditaciji izdatom od strane Agencije.

Članak 8.

(Sukob interesa)

(1) U radu Komisije ne mogu učestvovati osobe koje su u sukobu interesa.

(2) Sukob interesa postoji u situaciji kada član Komisije ili član njegove uže obitelji (roditelj, supružnik ili dijete) ima određeni profesionalni ili privatni finansijski interes na visokoškolskoj ustanovi koja je predmet vanjske evaluacije, a osobito ako se radi o interesu u tekućoj i/ili narednoj akademskoj godini (promatrano u odnosu na godinu obavljanja vanjske evaluacije), a što može imati utjecaja na njegov nepristrasan i objektivan rad u Komisiji.

(3) Svaki član Komisije, nakon što je predložen, a prije imenovanja, dostavlja Agenciji izjavu da u njegovom slučaju ne postoji sukob interesa iz stavka (2) ovog članka.

Članak 9.

(Unutarnja ocjena kvalitete)

(1) Prije podnošenja zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove ista provodi postupak unutarnje ocjene kvalitete (samoevaluacija).

(2) Visokoškolska ustanova unutarnju ocjenu kvalitete provodi periodično, i to na razini visokoškolske ustanove i na razini studijskih programa, a za potrebe iste imenuje tim u kojem su predstavnici svih njenih dijelova i skupina (akademsko i administrativno i tehničko osoblje, studenti, itd.).

III. AKREDITACIJA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE (INSTITUCIONALNA AKREDITACIJA)

Članak 10. (Institucionalna akreditacija)

(1) Visokoškolska ustanova obvezna je podnijeti zahtjev za institucionalnu akreditaciju.

(2) Zahtjev za institucionalnu akreditaciju novoosnovana visokoškolska ustanova obvezna je podnijeti godinu dana prije izvođenja prve generacije studenata na prvom ciklusu studija.

(3) Novosnovana visokoškolska ustanova može podnijeti zahtjev za institucionalnu akreditaciju najranije dvije godine od početka izvođenja nastave u prvoj akademskoj godini nakon stjecanja dozvole za rad/licencu.

(4) Pod novoosnovanom visokoškolskom ustanovom iz stavka (2) ovog članka smatra se ustanova visoke naobrazbe koja je prvi put osnovana i koja ima status pravne osobe, uključujući pravne osobe koje su nastale integracijom dvije ili više postojećih visokoškolskih ustanova ili izdvajanjem organizacijske jedinice iz postojeće visokoškolske ustanove i njenim stjecanjem statusa nove pravne osobe.

Članak 11. (Obuhvat samoevaluacije)

(1) Samoevaluacija visokoškolske ustanove obuhvata rad ustanove u cijelosti.

(2) U samoevaluaciju visokoškolske ustanove trebaju biti uključene sve ključne skupine na istoj, a posebno: studenti, akademsko, administrativno i tehničko osoblje, menadžment, te zainteresirani socijalni partneri, poput predstavnika zajednice, tržišta rada, bivših studenata i sl.

(3) Samoevaluacija treba tretirati procese na visokoškolskoj ustanovi poštivajući objektivne činjenice karakteristične za visokoškolsku ustanovu, sa osvrtnom na svaki pojedinačni kriterij iz članka 5. ovog pravilnika.

(4) Samoevaluacijsko izvješće u svojoj strukturi treba minimalno sadržavati poglavlja koja su određena odlukom iz članka 5. stavak (1) ovog pravilnika, uz obvezno pridržavanje kriterija iz članka 5. stavak (2) ovog pravilnika, pri čemu se struktura glavnog dijela samoevaluacijskog izvješća sastoji od dijelova koji u potpunosti prate svaki od tih kriterija.

(5) Samoevaluacijsko izvješće usvaja senat visokoškolske ustanove posebnom odlukom i isti je sastavni dio te odluke.

(6) Za visokoškolske ustanove koje podnose zahtjev za ponovnu akreditaciju (reakreditacija), samoevaluacijsko izvješće obuhvata period od zadnje akreditacije do podnošenja zahtjeva za reakreditaciju.

(7) Samoevaluacijsko izvješće se izrađuje na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku.

Članak 12. (Predmet akreditacije visokoškolske ustanove)

Predmet institucionalne akreditacije je visokoškolska ustanova koja ima dozvolu za rad/licencu, odnosno koja je registrirana sukladno Kantonalnom zakonu, prilikom koje se vrednuje ispunjenost standarda za unutarnje osiguranje kvalitete i kriterija za akreditaciju, odnosno implementacija procedura koje proizilaze iz propisanih standarda i kriterija za akreditaciju.

Članak 13. (Pokretanje postupka akreditacije visokoškolske ustanove)

(1) Nakon izrade i usvajanja samoevaluacijskog izvješća, visokoškolska ustanova podnosi Ministarstvu zahtjev za institucionalnu akreditaciju.

(2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovog članka prilažu se:

a) aktualni izvod iz sudskog registra,

b) odluka senata o usvajanju samoevaluacijskog izvješća,

c) dva primjerka samoevaluacijskog izvješća u printanoj (hard copy) i u elektronskoj verziji,

d) akt o izboru organa rukovođenja, odnosno punomoć ukoliko je zahtjev za akreditaciju podnijela osoba ovlaštena od strane organa rukovođenja visokoškolske ustanove,

e) akt koji sadrži podatke o osobi koja je u postupku institucionalne akreditacije ovlaštena ispred visokoškolske ustanove za ostvarivanje komunikacije sa Ministarstvom, Agencijom i Komisijom (ime i prezime, e-mail adresa i kontakt telefon).

(3) Nakon prijema zahtjeva i priložene dokumentacije iz stavaka (1) i (2) ovog članka Ministarstvo provjerava formalnu ispravnost i kompletnost dostavljene dokumentacije, a ako utvrdi da ista nije sukladna ovom pravilniku, zatražit će od podnositelja zahtjeva dopunu iste.

(4) Visokoškolska ustanova je dužna, prema uputama Ministarstva, zahtjev kompletirati i traženu dopunu dostaviti u roku od sedam dana od dana prijema akta kojim se ista traži.

(5) Ako visokoškolska ustanova ne kompletira zahtjev, u roku iz stavka (4) ovog članka, Ministarstvo isti odbacuje zaključkom.

(6) Samoevaluacijsko izvješće za akreditaciju visokoškolske ustanove sačinjava se prema posebnom obrascu koji je sastavni dio ovog pravilnika (Aneks I).

(7) Samoevaluacijsko izvješće iz stavka (2) točka c) ovog članka dostavlja se na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku.

Članak 14. (Utvrđivanje legitimnosti zahtjeva)

(1) Utvrđivanje legitimnosti zahtjeva obuhvata provjeru registracije visokoškolske ustanove, važećih licenci, kao i pokretanje inspeksijskog nadzora radi utvrđivanja usklađenosti rada sa zakonom i podzakonskim aktima.

(2) Nakon što utvrdi formalnu ispravnost i kompletnost dokumentacije iz članka 13. ovog pravilnika, Ministarstvo sukladno svojim nadležnostima pokreće vršenje inspeksijskog nadzora radi utvrđivanja usklađenosti rada ustanove sa važećim propisima.

(3) Dokaze o usklađenosti rada sukladno važećim propisima, kao i dokaze o eventualno utvrđenim neusklađenostima, te poduzetim i izvršenim mjerama za njihovo otklanjanje, nadležna inspekcija zapisnički konstatuje i dostavlja Ministarstvu.

(4) Ukoliko se u postupku provjere legitimnosti zahtjeva utvrdi da je u tijeku upravni postupak čiji ishod može utjecati na legitimnost ustanove za akreditaciju, ili su visokoškolskoj ustanovi izrečene upravne mjere za otklanjanje nedostataka, postupak se privremeno prekida dok nadležni organ ne odluči po prethodnom pitanju, odnosno dok nedostaci ne budu otklonjeni.

(5) Ukoliko se prethodno pitanje ne riješi u razumnom roku, a najdulje šest mjeseci, Ministarstvo može zahtijevati ažuriranje dostavljene dokumentacije visokoškolske ustanove i studijskih programa kada se postupak nastavi.

Članak 15. (Zahtjev za vanjsku evaluaciju)

(1) Nakon što utvrdi da je zahtjev za akreditaciju formalno ispravan, kompletan i legitiman, Ministarstvo prosjeđuje Agenciji zahtjev visokoškolske ustanove za akreditaciju, prilažući primjerak samoevaluacijskog izvješća, kao i elektronsku verziju istog.

(2) Pored zahtjeva iz stavka (1) ovog članka, Ministarstvo dostavlja Agenciji vlastiti zahtjev kojim traži provođenje vanjske evaluacije, dostavljanje izvješća Komisije o provedenoj vanjskoj evaluaciji, te dostavljanje preporuke Agencije o akreditaciji.

(3) U vlastitom zahtjevu iz stavka (2) ovog članka Ministarstvo posebno naglašava:

a) da vanjska evaluacija treba biti provedena sukladno Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visoke naobrazbe (ESG 2015), Okvirnom zakonu, Kantonalnom zakonu i ovom pravilniku,

b) da se u Komisiju obvezno imenuju stručnjaci iz sve četiri predviđene kategorije (akademska zajednica, međunarodni stručnjaci, predstavnici privrede i prakse i studenti) i

c) da se osigura izbjegavanje sukoba interesa, zaštita osobnih podataka, te zaštita povjerljivih podataka od interesa za visokoškolsku ustanovu.

(4) Uz vlastiti zahtjev Ministarstvo dostavlja prijedlog članova Komisije i kontakt osobe Ministarstva zadužene za provođenje i praćenje postupka institucionalne akreditacije.

(5) Kada to ocijeni potrebnim Ministarstvo može Agenciji predložiti veći broj stručnjaka za svaku od četiri kategorije iz stavka (3) točka b) ovog članka.

Članak 16

(Posjet visokoškolskoj ustanovi)

(1) Posjet visokoškolskoj ustanovi obavlja Komisija, po programu koji zajednički utvrđuju Agencija, visokoškolska ustanova i Komisija, koji traje dva do pet dana (u ovisnosti od veličine ustanove) i istim prisustvuju svi članovi Komisije.

(2) U slučaju nemogućnosti posjeta visokoškolskoj ustanovi nekog od imenovanih članova u dogovorenom terminu, posjet se odlaže do sljedećeg termina kojeg članovi Komisije naknadno usuglašavaju.

(3) Prilikom posjeta iz stavka (1) ovog članka visokoškolska ustanova je dužna osigurati prisutnost ovlaštenih i mjerodavnih osoba s visokoškolske ustanove, osigurati Komisiji mogućnost utvrđivanja svih relevantnih činjenica vezanih za vanjsku evaluaciju, te osigurati joj primjerene uvjete za rad (prostoriju za sastanke, komunikaciju i sl.).

Članak 17.

(Vanjsko izvješće Komisije)

(1) U roku od 30 dana od završetka posjeta Komisija sačinjava nacrt vanjskog izvješća.

(2) Vanjsko izvješće treba biti napisano jasno i razumljivo na jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini, a u strukturi sadrži minimalno:

a) uvodni dio sa temeljnim podacima o visokoškolskoj ustanovi i organizacijskim jedinicama, sastav Komisije, period vanjske evaluacije,

b) kratak pregled rada Komisije,

c) analizu i mišljenje o primjeni standarda za unutarnje osiguranje kvalitete i opisnu ocjenu ispunjenosti za svaki od kriterija za institucionalnu akreditaciju,

d) preporuke za unapređenje kvalitete,

e) mišljenje o ishodu institucionalne akreditacije, i to:

1) akreditiranje visokoškolske ustanove, kada su svi kriteriji ocijenjeni kao potpuno ili znatno ispunjeni,

2) upućivanje pisma očekivanja, na period od jedne godine, kada je više od polovine kriterija ocijenjeno kao u potpunosti ili znatno ispunjeno, a svi ostali kao djelomično ispunjeni, te

3) odbijanje zahtjeva za akreditaciju, kada je najmanje jedan kriterij ocijenjen kao neispunjen ili kada je više od polovine kriterija ocijenjeno kao djelomično ispunjeno, odnosno kada se za visokoškolsku ustanovu ili studijski program, a koji su dobili pismo očekivanja, utvrdi da nije došlo do unapređenja na temelju preporuka Komisije, odnosno, kada je i dalje minimalno jedan kriterij ocijenjen kao djelomično ispunjen.

(3) Mišljenje o ishodu institucionalne akreditacije Komisija jasno obrazlaže, navodeći razloge za takvo mišljenje.

(4) Utvrđujući mišljenje o ishodu institucionalne akreditacije, Komisija posebno vodi računa o tome da li visokoškolska ustanova u statusu sveučilišta, koja je predmet akreditacije, ispunjava zakonom propisane uvjete koji se odnose na postojanje istraživačkog rada na toj visokoškolskoj ustanovi, te izvođenje nastavnog procesa na sva tri ciklusa u okviru najmanje pet različitih studijskih programa iz najmanje tri znanstvene oblasti: prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti, društvene znanosti i humanističke znanosti.

(5) Visokoškolska ustanova koja je predmet institucionalne akreditacije, ima pravo dati komentar na nacrt vanjskog izvješća Komisije, u roku od 15 dana od dana prijema nacrta od strane Komisije.

(6) Konačnu verziju vanjskog izvješća Komisija dostavlja Agenciji na daljnje postupanje.

(7) Po okončanju postupka akreditacije Agencija i visokoškolska ustanova objavljuju izvješće Komisije stručnjaka na svojoj internet stranici.

Članak 18.

(Rok za okončanje postupka)

(1) Postupak akreditacije se provodi u roku od najviše 12 mjeseci od dana imenovanja Komisije.

(2) Učesnici u postupku akreditacije dužni su uskladiti sve aktivnosti kako bi se ispoštovao rok iz stavka (1) ovog članka.

(3) Ukoliko se postupak akreditacije ne obavi u roku iz stavka (1) ovog članka iz opravdanih razloga, rok se može produljiti najviše za 12 mjeseci, o čemu odlučuje Ministarstvo.

(4) Pod opravdanim razlozima iz stavka (3) ovog članka smatraju se:

a) nedostatak stručnjaka na Listi stručnjaka Agencije,

b) nemogućnost realiziranja posjete Komisije stručnjaka (odstupanje iz Komisije stručnjaka, vremenske nepogode i sl.)

c) pojava pandemije (mjere ograničenja kretanja)

d) različite vrste restriktivnih mjera donesene od strane nadležnih institucija, a koje mogu biti uzrokovane institucionalnim/sudskim postupcima ili višom silom.

IV. AKREDITACIJA STUDIJSKIH PROGRAMA

Članak 19.

(Akreditacija studijskih programa)

(1) Akreditacija studijskih programa provodi se u vremenskom periodu od izdavanja institucionalne akreditacije do njezina isteka ili u sklopu postupka institucionalne reakreditacije.

(2) Ako se akreditacija studijskih programa provodi između dva akreditacijska ciklusa, visokoškolska ustanova dužna je, u roku od šest mjeseci od dana dobijanja institucionalne akreditacije, sačiniti prijedlog plana akreditacije studijskih programa, kojim obuhvata sve studijske programe prvog i drugog ciklusa koje izvodi, te ga dostaviti na usuglašavanje Ministarstvu.

(3) Konačan plan akreditacije studijskih programa zajednički utvrđuju Ministarstvo i visokoškolska ustanova, i isti dostavljaju Agenciji najkasnije šest mjeseci prije prve planirane akreditacije.

(4) Pored minimalnih općih informacija o studijskom programu, plan akreditacije studijskih programa sadržava rokove za sačinjavanje samoevaluacijskih izvješća i podnošenje zahtjeva za akreditaciju studijskog programa, planirani početak i završetak akreditacije svakog studijskog programa.

(5) Vanjsko osiguranje kvalitete studijskih programa primjenjuje se i provodi u odnosu na studijske programe visokoškolske ustanove koja posjeduje institucionalnu akreditaciju, putem sljedećih modela:

- a) klasterska akreditacija studijskih programa,
- b) pojedinačna akreditacija studijskih programa,
- c) pojedinačna akreditacija u sklopu reakreditacije visokoškolske ustanove, sa ili bez instrumenta recenzije.

(6) Model iz stavka (5) ovog članka putem kojeg će se provesti postupak akreditacije studijskog programa, sukladno ovom pravilniku, zajednički određuju Ministarstvo i visokoškolska ustanova.

Članak 20.

(Samoevaluacijsko izvješće za akreditaciju studijskog programa)

(1) Samoevaluacijsko izvješće za akreditaciju studijskog programa sačinjava se prema posebnom obrascu koji je sastavni dio ovoga pravilnika (Aneks II).

(2) Samoevaluacijsko izvješće studijskog programa usvaja senat visokoškolske ustanove posebnom odlukom, koju donosi za svako pojedino samoevaluacijsko izvješće.

(3) Samoevaluacijsko izvješće studijskog programa je sastavni dio odluke iz stavka (2) ovog članka.

(4) Ako za programsku akreditaciju nije drugačije određeno ovim pravilnikom, odredbe ovog pravilnika koje se odnose na institucionalnu akreditaciju shodno se primjenjuju i na postupak programske akreditacije.

Članak 21.

(Predmet programske akreditacije)

Predmet programske akreditacije je studijski program prvog, integriranog prvog i drugog ili drugog ciklusa studija koji se izvodi na akreditiranoj visokoškolskoj ustanovi, koji su usvojeni odgovarajućim aktom visokoškolske ustanove, odnosno studijski programi koji posjeduju licencu, prilikom koje se vrednuje ispunjenost standarda za unutarnje osiguranje kvalitete i kriterija za akreditaciju, odnosno implementacija procedura koji proizilaze iz propisanih standarda i kriterija za akreditaciju.

Članak 22.

(Pokretanje postupka akreditacije studijskog programa)

(1) Zahtjev za akreditaciju studijskog programa podnosi visokoškolska ustanova za onaj studijski program koji ispunjava sljedeće uvjete:

- a) jedinstveni naziv,
- b) definiranu kvalifikaciju i razinu kvalifikacije, usklađene sa Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF) i Odlukom o usvajanju temelja kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 31/11 i 39/12),
- c) nastavni plan i program koji se sastoji od skupa obveznih i izbornih predmeta koji vode do jedne kvalifikacije, osim u slučaju kada studijski program ima više smjerova, pri čemu svaki smjer može imati različit skup obveznih i izbornih predmeta, te može voditi do različitih kvalifikacija,
- d) ima definirane ishode učenja na svakoj razini studijskog programa,
- e) trajanje studija je definirano sukladno Okvirnom zakonu,
- f) ima važeću licencu za izvođenje studijskog programa.

(2) Za novoosnovani studijski program visokoškolska ustanova podnosi zahtjev za akreditaciju godinu dana nakon što se izvede nastava na završnoj godini tog studijskog programa.

(3) Uz zahtjev iz stavka (1) ovog članka prilažu se:

- a) aktualni izvod iz sudskog registra,
- b) odluka senata o usvajanju samoevaluacijskog izvješća,
- c) dva primjerka samoevaluacijskog izvješća u printanoj (hard copy) i u elektronskoj verziji,

d) akt o izboru organa rukovođenja, odnosno punomoć ukoliko je zahtjev za akreditaciju podnijela osoba ovlaštena od strane organa rukovođenja visokoškolske ustanove,

e) odgovarajući akt visokoškolske ustanove o usvajanju studijskog programa, odnosno važeću licencu za izvođenje studijskog programa,

f) akt koji sadrži podatke o osobi koja je u postupku institucionalne akreditacije ovlaštena ispred visokoškolske ustanove za ostvarivanje komunikacije sa Ministarstvom, Agencijom i Komisijom (ime i prezime, e-mail adresa i kontakt telefon).

(4) Nakon prijema zahtjeva i priložene dokumentacije iz stavaka (1) i (3) ovog članka Ministarstvo provjerava formalnu ispravnost i kompletnost dostavljene dokumentacije, a ako utvrdi da ista nije sukladna ovom pravilniku, zatražit će od podnosioca dopunu iste.

(5) Visokoškolska ustanova je dužna, prema uputama Ministarstva, zahtjev kompletirati i traženu dopunu dostaviti u roku od sedam dana od dana prijema akta kojim se ista traži.

(6) Ako visokoškolska ustanova ne kompletira zahtjev, u roku iz stavka (5) ovog članka, Ministarstvo isti odbacuje zaključkom.

(7) Samoevaluacijsko izvješće iz stavka (3) točka c) ovog članka dostavlja se na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku.

Članak 23.

(Klaster akreditacija studijskog programa)

(1) Akreditacija studijskog programa primjenom modela klastera predviđa jedan postupak akreditacije za veći broj srodnih studijskih programa koji se izvode na istoj visokoškolskoj ustanovi, njihovim grupiranjem sukladno stavku (2) ovog članka, uz mogućnost grupiranja studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija.

(2) Studijski programi iz stavka (1) ovog članka grupiraju se po znanstvenim oblastima sukladno Uputi o metodološkom okviru i principima za izradu pravilnika o klasifikaciji znanstvenih oblasti, polja i grana („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 47/12 - FRASCATI 2015/OECD), pri čemu broj studijskih programa koji formiraju klaster, u okviru jedne znanstvene oblasti, ne može biti manji od dva niti veći od dvanaest.

(3) Akreditacija studijskog programa primjenom modela klastera strukturirana je prema modelu koji se sastoji iz sljedećih koraka:

- a) izrada samoevaluacijskog izvješća,
- b) vanjska evaluacija i posjet visokoškolskoj ustanovi od strane Komisije,
- c) naknadne aktivnosti koje visokoškolska ustanova provodi prema preporukama iz izvješća o vanjskoj evaluaciji.

(4) Za studijske programe grupirane u klaster sukladno stavku (2) ovog članka visokoškolska ustanova podnosi jedno samoevaluacijsko izvješće.

(5) Svaki studijski program unutar klastera treba biti adekvatno revidiran u smislu ocjene ispunjenosti kriterija za programsku akreditaciju.

(6) U samoevaluacijskom izvješću iz stavka (4) ovog članka, u dijelu koji se odnosi na opis ispunjenosti kriterija za akreditaciju studijskih programa, visokoškolska ustanova obvezna je voditi računa o specifičnostima studijskih programa grupiranih u klaster, a koje, radi utvrđivanja svakog pojedinačnog ishoda programske akreditacije, treba da budu naznačene za svaki studijski program pojedinačno.

(7) Članovi Komisije za akreditaciju studijskog programa, primjenom modela klastera, predlažu se i imenuju iz znanstvene/umjetničke oblasti kojoj pripadaju studijski programi koji se akreditiraju.

Članak 24.**(Rad Komisije u postupku akreditacije studijskog programa primjenom modela klastera)**

(1) Komisija iz članka 23. stavak (7) ovog pravilnika, sukladno odgovarajućim kriterijima iz članka 5. stavak (2) ovog pravilnika, analizira zaprimljenu dokumentaciju vezanu za studijske programe koji se akreditiraju, te dogovara termin posjeta visokoškolskoj ustanovi koji traje od dva do pet dana, u ovisnosti od broja studijskih programa grupiranih u klaster.

(2) Nakon obavljena posjeta Komisija iz stavka (1) ovog članka, u roku od 30 radnih dana od dana završetka posjeta, izrađuje izvješće o vanjskoj evaluaciji studijskog programa.

(3) Mišljenja Komisije o ishodu akreditacije pojedinih studijskih programa u okviru klastera mogu biti različita.

(4) Na nacrt izvješća o vanjskoj evaluaciji visokoškolska ustanova može dati komentar, u roku od sedam dana od dana prijema nacrta izvješća.

(5) Nacrt izvješća iz stavka (4) ovog članka visokoškolskoj ustanovi dostavlja Komisija iz stavka (1) ovog članka.

(6) U roku od sedam dana od dana zaprimanja komentara na nacrt izvješća, odnosno u roku od sedam dana od dana isteka roka iz stavka (4) ovog članka (ako komentari nisu dostavljeni), Komisija iz stavka (1) ovog članka utvrđuje konačno vanjsko izvješće sukladno članku 30. ovog pravilnika i isti dostavlja Agenciji na daljnje postupanje.

Članak 25.**(Pojedinačna akreditacija studijskog programa)**

(1) Pojedinačna akreditacija studijskog programa strukturirana je prema modelu koji se sastoji iz sljedećih koraka:

- a) izrada samoevaluacijskog izvješća,
- b) vanjska evaluacija i posjet visokoškolskoj ustanovi od strane Komisije,
- c) naknadne aktivnosti koje visokoškolska ustanova provodi prema preporukama iz izvješća o vanjskoj evaluaciji.

(2) Članovi Komisije za pojedinačnu akreditaciju studijskog programa predlažu se i imenuju iz znanstvene/umjetničke oblasti kojoj pripada studijski program koji se akreditira.

Članak 26.**(Rad Komisije u postupku pojedinačne akreditacije studijskog programa)**

(1) Komisija iz članka 25. stavak (2) ovog pravilnika, sukladno odgovarajućim kriterijima iz članka 5. stavak (2) ovog pravilnika, analizira zaprimljenu dokumentaciju vezanu za studijski program koji se akreditira, te dogovara termin posjeta visokoškolskoj ustanovi koji, u pravilu, traje jedan dan.

(2) Nakon obavljena posjeta visokoškolskoj ustanovi, Komisija iz stavka (1) ovog članka, u roku od 30 radnih dana od dana završetka posjeta, izrađuje izvješće o vanjskoj evaluaciji studijskog programa.

(3) Na nacrt izvješća o vanjskoj evaluaciji visokoškolska ustanova može dati komentar, u roku od sedam dana od dana prijema nacrta izvješća.

(4) Nacrt izvješća iz stavka (3) ovog članka visokoškolskoj ustanovi dostavlja Komisija iz stavka (1) ovog članka.

(5) U roku od sedam dana od dana zaprimanja komentara na nacrt izvješća, odnosno u roku od sedam dana od dana isteka roka iz stavka (3) ovog članka (ako komentari nisu dostavljeni), Komisija iz stavka (1) ovog članka utvrđuje konačno vanjsko izvješće i isti dostavlja Agenciji na daljnje postupanje.

Članak 27.**(Pojedinačna akreditacija u sklopu akreditacije visokoškolske ustanove bez instrumenta recenzije)**

U slučaju akreditacije visokoškolske ustanove sa jednim ili dva studijska programa (visokoškolske ustanove u statusu visoke škole), akreditacija studijskog programa se može provesti u sklopu akreditacije visokoškolske ustanove, pri čemu se imenuje ista komisija stručnjaka za akreditaciju visokoškolske ustanove i akreditaciju jednog ili dva studijska programa.

Članak 28.**(Recenzija)**

(1) Recenzija studijskih programa se provodi samo za pojedinačne studijske programe u sklopu akreditacije visokoškolske ustanove, kao postupak koji prethodi posjetu Komisije.

(2) Proces recenzije, u sklopu akreditacije visokoškolske ustanove, ne obuhvata posjet recenzenata i sastoji se iz tri koraka:

- a) izrada izvješća o samoevaluaciji studijskog programa;
- b) recenzija od strane neovisnih domaćih i međunarodnih recenzenata i studenta, koja rezultira recenzentskim izvješćima sa preporukama za unapređenje;
- c) kreiranja plana za unapređenje studijskih programa na temelju preporuka iz recenzentskih izvješća.

(3) Recenzija studijskih programa prethodi akreditaciji visokoškolske ustanove te obuhvata najviše deset (10) studijskih programa iz najviše dvije znanstvene oblasti u jednom ciklusu akreditacije.

(4) Zahtjev za akreditaciju studijskih programa sa recenzijom visokoškolska ustanova podnosi Ministarstvu, najmanje godinu dana prije isteka roka važenja akreditacije visokoškolske ustanove, ali ne više od 18 mjeseci prije isteka tog roka.

(5) Kriteriji za izbor recenzenata su:

- a) izbor u zvanje izvanrednog ili redovitog profesora;
- b) neophodno minimalno iskustvo od deset godina u nastavi na visokoškolskim ustanovama, u smislu izvođenja nastave na predmetu ili predmetima;
- c) student završne godine studija, bez obzira na ciklus studija, a koji ispunjava sve uvjete propisane relevantnim dokumentima za izbor na Listu stručnjaka Agencije.

(6) Recenziju iz stavka (1) ovog članka provode recenzenti koji ispunjavanju kriterije iz stavka (5) ovog članka, od kojih u pravilu jedan treba biti domaći i jedan međunarodni recenzent, iz znanstvene oblasti ili polja kojem pripada studijski program, i student, i koji moraju biti imenovani sa Liste stručnjaka Agencije.

(7) Ministarstvo samostalno provodi postupak recenzije studijskih programa, osobito vodeći računa o kriterijima iz stavka (5) ovog članka prilikom angažiranja recenzenata za postupke recenzije studijskih programa.

(8) Stručnjaci angažirani kao recenzenti ne mogu biti predloženi u Komisiju stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove čiji studijski programi su bili predmet recenzije.

(9) Zadatak u radu recenzenata je da neovisno jedan od drugog analiziraju strukturu studijskog programa, obrazovnih ciljeva, ishoda učenja, usuglašenosti kurikuluma sa izlaznim kompetencijama svršenih studenata i kompetencijama nastavnog osoblja, interakciju sa trendovima u znanosti i praksi, te daju preporuke za unapređenje po kriterijima za akreditaciju studijskih programa.

(10) Pored samoevaluacijskog izvješća recenzenti, putem Ministarstva, mogu tražiti od visokoškolske ustanove i druge materijale vezane za studijski program, a sve u cilju kvalitetnije recenzije.

(11) Recenzije se dostavljaju Ministarstvu, a Ministarstvo iste prosljeđuje visokoškolskoj ustanovi.

(12) U slučaju utvrđenih bitnih odstupanja, u odnosu na propisane zahtjeve kriterija, visokoškolska ustanova može povući studijski program iz daljnjeg postupka vanjskog vrednovanja, te podnijeti ponovni zahtjev za akreditaciju nakon otklanjanja utvrđenih nedostataka i ispunjavanja preporuka datih u izvješćima o recenziji studijskog programa, u roku koji ne može biti kraći od godinu dana od dana prijema izvješća o recenziji.

(13) Komisija stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove, uz samoevaluacijsko izvješće razmatra recenzentska izvješća i planove za realizaciju preporuka datih u recenzentskim izvješćima.

(14) Mišljenje o ishodu akreditacije studijskog programa, koji je bio predmet recenzije, formalno donosi Komisija stručnjaka imenovana za postupak akreditacije visokoškolske ustanove, a koja je izvršila posjet svim organizacionim jedinicama ustanove na kojima se izvode studijski programi obuhvaćeni recenzijom i izvršila evaluaciju sukladno propisanim kriterijima.

(15) Komisija stručnjaka za akreditaciju visokoškolske ustanove, analizirajući samoevaluacijsko izvješće i dostavljene recenzije studijskih programa, po potrebi može tražiti od visokoškolske ustanove i dodatne informacije u svezi studijskih programa kako bi ih adekvatno evaluirala.

V. KOMISIJA I RAD KOMISIJE

Članak 29. (Komisija)

(1) Komisiju, na prijedlog Ministarstva, imenuje Agencija.

(2) Komisija ima predsjednika koji se, u pravilu, imenuje iz reda predstavnika akademske zajednice.

(3) Primjerak akta o imenovanju Agencija dostavlja Ministarstvu i visokoškolskoj ustanovi.

(4) Komisija u postupku institucionalne akreditacije sveučilišta ima pet članova i sastoji se od dva predstavnika akademske zajednice, te po jednog predstavnika privrede i prakse, međunarodnih stručnjaka i studenata.

(5) Komisija u postupku institucionalne akreditacije visoke škole ili pojedinačnog studijskog programa ima četiri člana i sastoji se od po jednog predstavnika akademske zajednice, privrede i prakse, međunarodnih stručnjaka i studenata.

(6) Komisija u postupku akreditacije studijskih programa po modelu klastera sastoji se od najmanje pet, a najviše sedam članova, u ovisnosti od broja studijskih programa u klasteru i broja različitih polja u klasteru po oblastima, s tim da u Komisiji moraju biti zastupljene sve četiri kategorije stručnjaka (predstavnik akademske zajednice, predstavnik privrede i prakse, predstavnik međunarodnih stručnjaka i predstavnik studenata).

(7) Članovi Komisije međusobnu komunikaciju obavljaju elektronskim ili telefonskim putem.

(8) Komisija iz reda svojih članova određuje osobu koja će koordinirati rad Komisije sa visokoškolskom ustanovom i Agencijom, te obavljati administrativne poslove u Komisiji (sekretar Komisije).

(9) Osoba iz stavka (7) ovog članka za obavljanje administrativnih poslova ostvaruje pravo na dodatnu naknadu za rad čija visina se određuje odlukom iz članka 36. stavak (2) ovog pravilnika.

Članak 30.

(Način odlučivanja Komisije)

(1) Komisija odluke, u pravilu, donosi konsenzusom.

(2) Iznimno, ako se mišljenje iz stavka (1) ovog članka ne može utvrditi konsenzusom, za utvrđivanje konačnog mišljenja potrebno je 4/5 glasova od ukupnog broja članova Komisije.

(3) U slučaju iz stavka (2) ovog članka svaki član komisije može izdvojiti svoje mišljenje, koje predstavlja sastavni dio izvješća Komisije.

(4) Nakon posjeta visokoškolskoj ustanovi, te na temelju sadržaja izvješća o samoevaluaciji, razgovora i druge relevantne dokumentacije zaprimljene i konzultirane tijekom rada, Komisija ispunjenost svakog kriterija za akreditaciju ocjenjuje opisno, i to sljedećim ocjenama:

- a) potpuno ispunjen,
- b) znatno ispunjen,
- c) djelomično ispunjen i
- d) neispunjen.

(3) Uz ocjenu ispunjenosti kriterija za akreditaciju iz stavka (2) ovog članka, Komisija utvrđuje konačno mišljenje o ishodu akreditacije, i to:

a) akreditacija visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa ako su u postupku akreditacije svi kriteriji ocijenjeni kao u potpunosti ili znatno ispunjeni,

b) upućivanje pisma očekivanja ako je u postupku akreditacije više od polovine kriterija ocijenjeno kao u potpunosti ili znatno ispunjeni, a svi ostali kriteriji ocijenjeni kao djelomično ispunjeni,

c) odbijanje zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa ako je najmanje jedan kriterij ocijenjen kao neispunjen ili kada je više od polovine kriterija ocijenjeno kao djelomično ispunjeno, odnosno kada se za visokoškolsku ustanovu ili studijski program, a koji su dobili pismo očekivanja, utvrdi da nije došlo do unapređenja na temelju preporuka Komisije, odnosno, kada je i dalje minimalno jedan kriterij ocijenjen kao djelomično ispunjen.

VI. PREPORUKA I ODLUČIVANJE O AKREDITACIJI

Članak 31.

(Preporuka o akreditaciji)

(1) Agencija ocjenjuje cjelovitost i konzistentnost vanjskog izvješća, te ako ocijeni da isti nije cjelovit ili da izvedeni zaključci ne odgovaraju opisu činjeničnog stanja, zatražit će od Komisije dopunu vanjskog izvješća, koju je ista dužna dostaviti u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva za dopunu vanjskog izvješća.

(2) Po okončanju vanjske evaluacije Agencija, sukladno ishodima iz članka 25. stavak (3) ovog pravilnika, daje Ministarstvu preporuku o akreditaciji, cijeneći mišljenje Komisije o ishodu akreditacije.

(3) Agencija preporuku za akreditaciju utvrđuje potpuno neovisno, s tim da je vanjsko izvješće ključni akt za davanje preporuke.

(4) Uz preporuku o akreditaciji Agencija Ministarstvu dostavlja jedan primjerak vanjskog izvješća na jednom od jezika koji su u službenoj uporaba u Bosni i Hercegovini i jedan primjerak vanjskog izvješća na engleskom jeziku.

Članak 32.

(Rješenje)

(1) Na temelju preporuke Agencije, Ministarstvo donosi rješenje, kojim se sukladno Kantonalnom zakonu i ovom pravilniku utvrđuje ishod akreditacije.

(2) Rješenjem o akreditaciji utvrđuje se jedan od tri ishoda postupka akreditacije:

a) akreditacija visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa, koja se izdaje na period od:

- pet godina u slučaju da visokoškolska ustanova/studijski program prvi put prolazi postupak akreditacije,

- šest godina u slučaju da visokoškolska ustanova/studijski program prolazi postupak prve reakreditacije, i to ukoliko je prilikom prethodnog postupka akreditacije visokoškolska ustanova/studijski program bila akreditirana i svi kriteriji bili ocijenjeni kao potpuno ili znatno ispunjeni,

- sedam godina u slučaju da visokoškolska ustanova/studijski program prolazi postupak druge reakreditacije, i to ukoliko je prilikom prethodna dva postupka akreditacije visokoškolska ustanova/studijski program bila akreditirana i svi kriteriji bili ocijenjeni kao potpuno ili znatno ispunjeni;

b) pismo očekivanja, koje se izdaje na period od jedne godine, u slučaju kada je više od polovine kriterija ocijenjeno kao u potpunosti ili znatno ispunjeno, a svi ostali kao djelomično ispunjeni,

c) odbijanje akreditacije visokoškolske ustanove ili studijskog programa.

(3) Visokoškolskoj ustanovi, odnosno studijskom programu kojem je izdato pismo očekivanja, u tom postupku se može izdati rješenje o akreditaciji samo na pet godina.

(4) Akreditacija visokoškolske ustanove se odbija u slučaju:

a) kada je najmanje jedan kriteriji ocijenjen kao neispunjen, ili kada je više od polovine kriterija ocijenjeno kao djelomično ispunjeno,

b) kada se za visokoškolsku ustanovu, odnosno studijski program, a koji su dobili pismo očekivanja, utvrdi da nije došlo do unapređenja na temelju preporuka Komisije, odnosno, kada je i dalje minimalno jedan kriterij ocijenjen kao djelomično ispunjen.

(5) Rješenje iz stavka (1) ovog članka u smislu ishoda akreditacije slijedi preporuku Agencije.

(6) Pismo očekivanja obvezno sadrži nedostatke i preporuke koje je visokoškolska ustanova obvezna otkloniti, sa rokom za otklanjanje nedostataka koji se bliže određuje pismom očekivanja. Uz mišljenje o upućivanju pisma očekivanja Komisija daje jasne preporuke koji kriteriji trebaju biti dostignuti i predlaže primjeren rok za njihovo dostizanje.

(7) Ako je ishod postupka institucionalne akreditacije odbijanje zahtjeva za akreditaciju, visokoškolskoj ustanovi danom pravomoćnosti rješenja, kojim se odbija zahtjev za institucionalnu akreditaciju ili reakreditaciju, oduzima se licenca (dozvola za rad).

(8) Ako je ishod postupka programske akreditacije odbijanje zahtjeva za akreditaciju, visokoškolska ustanova zahtjev za programsku akreditaciju može ponovno podnijeti, najranije jednu, a najkasnije dvije godine od dana konačnosti rješenja kojim se odbija zahtjev za akreditaciju studijskog programa, s tim da u tom periodu i periodu do eventualnog dobijanja programske akreditacije visokoškolska ustanova na taj studijski program ne može upisivati nove studente.

Članak 33.

(Pismo očekivanja)

(1) U roku određenom rješenjem iz stavka (1) članka 32. visokoškolska ustanova dužna je Ministarstvu podnijeti ponovni zahtjev za akreditaciju, uz koji se podnosi izvješće o provedenim mjerama u periodu od dana prijema pisma očekivanja do dana podnošenja ponovnog zahtjeva.

(2) Zahtjev i izvješće o provedenim mjerama iz stavka (1) ovog članka Ministarstvo dostavlja Agenciji, koja organizira postupak ocjene revizije kvalitete, odnosno ispunjenosti mjera određenih pismom očekivanja, te daje Ministarstvu preporuku o akreditaciji.

(3) U postupku ocjene revizije kvalitete i ispunjenosti mjera određenih pismom očekivanja, u pravilu, učestvuje ista komisija koja je dala mišljenje o ishodu akreditacije povodom

kojeg je upućeno pismo očekivanja, a koja daje novo mišljenje o ishodu akreditacije, sa jednim od dva moguća ishoda, i to:

a) akreditiranje visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa,

b) odbijanje zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa.

(4) Sastav komisije iz stavka (3) ovog članka iz objektivnih razloga može biti izmijenjen osobito u slučaju postojanja sukoba interesa, spriječenosti člana za rad, potrebe osiguranja nepristrasnosti postupka ili potrebe angažiranja članova sa odgovarajućim stručnim znanjem. Izmjenu sastava komisije, na prijedlog Ministarstva, vrši Agencija.

(5) Na temelju preporuke iz stavka (2) ovog članka, Ministarstvo u roku od 15 dana donosi rješenje kojim se odlučuje o zahtjevu za akreditaciju.

(6) U slučaju pozitivnog odlučivanja o zahtjevu za akreditaciju, Ministarstvo donosi rješenje kojim se daje akreditacija, s tim da se u period na koji se izdaje akreditacija ne uračunava period od prijema pisma očekivanja do dana donošenja rješenja o akreditaciji.

Članak 34.

(Dostavljanje rješenja i objavljivanje izvješća Komisije)

(1) Primjerak rješenja kojim je odlučeno o zahtjevu za akreditaciju Ministarstvo dostavlja Agenciji.

(2) Agencija vrši ocjenu usklađenosti rješenja kojim se daje institucionalna akreditacija ili akreditacija studijskog programa s normama i kriterijima za akreditaciju.

(3) Po okončanju postupka akreditacije izvješće Komisije objavljuje se na internet stranici Agencije.

Članak 35.

(Upravni spor)

Rješenje kojim se utvrđuje ishod akreditacije je upravni akt protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se, u roku od 30 dana od dana prijema istog, može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

VII. TROŠKOVI AKREDITACIJE

Članak 36.

(Troškovi akreditacije)

(1) Troškove akreditacije snosi visokoškolska ustanova koja podnosi zahtjev za akreditaciju.

(2) Visinu troškova akreditacije posebnom odlukom određuje ministar naobrazbe i znanosti Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: ministar), uz suglasnost Vlade Tuzlanskog kantona.

(3) Sredstva na ime troškova akreditacije visokoškolska ustanova osigurava/uplaćuje sukladno odluci iz stavka (2) ovog članka.

(4) Troškove akreditacije čine bruto naknade predsjednika i članova Komisije i drugi opravdani troškovi, sukladno odluci iz stavka (2) ovog članka, troškovi prevođenja, te drugi organizacijski troškovi u postupku akreditacije.

Članak 37.

(Naknada za rad članova Komisije i način isplate)

Visina naknade za rad predsjednika i članova Komisije i način isplate iste bliže se određuje odlukom iz članka 36. stavak (2) ovog pravilnika.

VIII. AKCIONI PLAN ZA POBOLJŠANJE KVALITETE

Članak 38.

(Akcioni plan)

(1) U roku od tri mjeseca po prijemu rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno rješenja o akreditaciji studijskog programa, visokoškolska ustanova sačinjava akcioni

plan naknadnih aktivnosti s vremenskim okvirom i konkretnim nositeljima za poboljšanje unutarnje kvalitete iz izvješća Komisije.

(2) Akcioni plan iz stavka (1) ovog članka visokoškolska ustanova objavljuje na svojoj internet stranici, i dostavlja Ministarstvu.

(3) Ministarstvo može produljiti rok za izradu akcionog plana iz stavka (1) ovog članka za period od najdulje tri mjeseca.

Članak 39.

(Godišnje izvješće o napretku)

(1) Jednom godišnje visokoškolska ustanova sačinjava izvješće o poduzetim aktivnostima na realizaciji akcionog plana iz članka 38. ovog pravilnika koji obvezno sadrži:

- a) poduzete aktivnosti na realizaciji akcionog plana,
- b) podatke o stupnju realizacije akcionog plana,
- c) podatke o eventualnom odstupanju od akcionog plana,
- d) informacije o okolnostima zbog kojih je do odstupanja došlo, ako je došlo do odstupanja od akcionog plana.

(2) Izvješće iz stavka (1) ovog članka visokoškolska ustanova objavljuje na svojoj internet stranici, i dostavlja Ministarstvu.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.

(Promjena standarda i kriterija za akreditaciju)

Ako nakon stupanja na snagu ovog pravilnika dođe do promjene standarda i kriterija iz članka 5. ovog pravilnika, primjenjivat će se važeći standardi i kriteriji Agencije, prema posebnim uputama Ministarstva.

Članak 41.

(Započeti postupci i početak roka za akreditaciju studijskih programa)

(1) Postupci institucionalne i programske akreditacije započeti prije stupanja na snagu ovog pravilnika nastavit će se i okončati sukladno odredbama ovog pravilnika.

(2) Postupci unutarnje ocjene kvalitete (samoevaluacija) započeti prije stupanja na snagu ovog pravilnika nastavit će se sukladno odredbama ovog pravilnika.

(3) Rok za podnošenje zahtjeva za programsku akreditaciju iz članka 19. stavak (2) ovog pravilnika, za visokoškolske ustanove koje u momentu stupanja na snagu ovog pravilnika posjeduju institucionalnu akreditaciju, računa se od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Članak 42.

(Objavljivanje akcionog plana)

U roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika visokoškolska ustanova, koja u momentu stupanja na snagu ovog pravilnika posjeduje institucionalnu akreditaciju, objaviti će akcioni plan i izvješće o poduzetim aktivnostima na realizaciji akcionog plana iz članaka 33. i 34. ovog pravilnika na svojoj internet stranici.

Članak 43.

(Donošenje odluke o troškovima akreditacije)

(1) U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika ministar će donijeti odluku o troškovima akreditacije iz članka 36. stavak (2) ovog pravilnika.

(2) Do donošenja odluke iz stavka (1) ovog članka shodno će se primjenjivati Odluka o utvrđivanju visine troškova akreditacije visokoškolskih ustanova i troškova akreditacije studijskih programa („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 11/22), izuzev odredaba koje su u suprotnosti sa ovim pravilnikom.

Članak 44.

(Tumačenje pravilnika)

(1) Tumačenje odredaba ovog pravilnika daje ministar.

(2) Za potrebe tumačenja ovog pravilnika ministar može izvršiti odgovarajuće konzultacije sa Agencijom.

Članak 45.

(Primjena pravilnika na studijske programe trećeg ciklusa studija)

Odredbe ovog pravilnika ne primjenjuju se na akreditaciju studijskih programa trećeg ciklusa studija, a postupak akreditacije istih uredit će se nakon donošenja kriterija za akreditaciju studijskih programa trećeg ciklusa studija u Bosni i Hercegovini od strane Agencije.

Članak 46.

(Prestanak važenja ranijih propisa)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 2/22).

Članak 47.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO NAOBRAZBE I
ZNANOSTI

MINISTAR

dr. sc. Ahmed Omerović, v.r.

Broj: 10/1-02-031583-3/25
Tuzla, 29.01.2026. godine

Prilog I – član 13. stav (6) Pravilnika

**OBRAZAC IZVJEŠTAJA ZA UNUTRAŠNJU OCJENU KVALITETA
(SAMOEVALUACIJA) U POSTUPKU AKREDITACIJE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE**

Uvodne napomene:

1. Ovaj obrazac predstavlja minimum sadržaja izvještaja koji u postupku unutrašnje ocjene kvaliteta (samoevaluacija) sačinjavaju visokoškolske ustanove sa sjedištem u Tuzlanskom kantonu. Obrazac izvještaja obavezno potpisati od strane ovlaštenog lica i ovjeriti pečatom visokoškolske ustanove.
2. Očekivani obim ovog izvještaja je 30-50 stranica formata A4 pisanih fontom Times New Roman, punkta 12, proreda 1, a ukupan sadržaj izvještaja ne bi trebao prelaziti 100 stranica.
3. Uz ovaj izvještaj ne dostavljaju se prilozi, a dokumentacija kojom visokoškolska ustanova potkrepljuje navode sadržane u ovom izvještaju treba biti objavljena na službenoj internet stranici visokoškolske ustanove (poželjno u pdf formatu).
4. U relevantnom dijelu ovog izvještaja potrebno je precizno naznačiti linkove na službenoj internet stranici visokoškolske ustanove na kojoj se nalaze dokumenti kojima se potkrepljuju navodi sadržani u ovom izvještaju.
5. Prilikom izrade glavnog dijela ovog izvještaja visokoškolska ustanova pridržava se Odluke o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini. Samo izvještaji sačinjeni u skladu sa segmentima koje zahtijeva pomenuta Odluka predstavljaju osnovu za praćenje rezultata i nalaza sadržanih u ovom izvještaju.
6. Sadržaj glavnog dijela izvještaja indicira ispunjenost traženih kriterija i standarda od strane visokoškolske ustanove.
7. Ovaj obrazac sastavni je dio Pravilnika o postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa i isti je usklađen sa Odlukom o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini. Ako nakon stupanja na snagu pomenutog pravilnika dođe do izmjene ili dopune kriterija za akreditaciju visokoškolskih ustanova, pristupit će se izmjenama ovog obrasca, a do izmjene istog u postupku akreditacije primjenjivat će se isključivo važeći kriteriji.
8. U slučaju izmjene ili dopune kriterija za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini, visokoškolska ustanova zadržava pravo na sačinjavanje glavnog dijela ovog obrasca u skladu sa važećim kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova, a prema posebnim uputstvima Ministarstva naobrazba i znanoste.
9. U tabeli „Osnovni podaci o visokoškolskoj ustanovi“ iza dijela koji se odnosi na studente II i III ciklusa dograditi dodatne elemente pod nazivom „Studenti postdiplomskog studija“ i „Studenti doktoranti „(predbolonjski sustav sticanja naučnog zvanja doktora znanosta)“; ako visokoškolska ustanova u skladu sa zakonom ima uspostavljen takav sustav visokog naobrazba (studenti koji su započeli, a nisu okončali studij prema ranijim propisima). U daljnjem dijelu tabele takve studente prikazati kao magistrante i doktorante.

Osnovni kontakt podaci

Naziv visokoškolske ustanove	
Adresa	
Kontakt telefoni i faks	
E-mail	
Službena internet adresa	
Odgovorna osoba za unutrašnju ocjenu kvaliteta	
Kontakt odgovorne osobe	

Osnovni podaci o visokoškolskoj ustanovi
(u cjelosti popuniti sljedeću tabelu)

Broj fakulteta:		Broj studijskih odsjeka:			
		I ciklus	II ciklus	III ciklus	
Broj studijskih programa:					
STUDENTI DIPLOMCI					
Broj studenata	Akadska godina – prije četiri godine	Akadska godina – prije tri godine	Akadska godina – prije dvije godine	Prethodna akademska godina	Tekuća akademska godina
Redovni studenti I ciklusa					
Vanredni studenti I ciklusa					
Studenti „na daljinu“ I ciklusa					
Ukupno studenata I ciklusa					
Studenti II ciklusa					
Studenti III ciklusa					
UKUPAN BROJ STUDENATA:					
Broj diplomaca					
Magistriralo					
Doktoriralo					
AKADEMSKO OSOBLJE					
Broj izbora u naučno/umjetnička nastavna zvanja	Prije četiri godine	Prije tri godine	Prije dvije godine	Prethodna godina	Tekuća godina
Redovni profesor					
Vanredni profesor					
Docent					
Viši asistent					
Profesor visoke škole					
Lektor					
Asistent					
Predavač visoke škole					
Ukupan broj obavljenih izbora					

Broj akademskog osoblja	Red. prof.	Van. prof.	Docent	Viši ass.	Prof. VŠ	Lektor	Ass.	Predavač VŠ
Zaposlenici								
Spoljni saradnici								
RESURSI I INFRASTRUKTURA								
Ukupna površina korisnog prostora [m2]								
Površina učioničkog prostora [m2]								
Površina bibliotečkog prostora [m2]								
Površina laboratorijskog prostora [m2]								
Površina prostora za studentski standard (smještaj, ishrana, rekreacija) [m2]								
Broj amfiteatara i/ili velikih predavaonica								
Broj učionica								
Broj sjedećih mjesta za nastavu za studente								
Broj računarskih učionica								
Broj računara u računarskim učionicama								
Ukupan broj računara								
Broj laboratorija								
Ukupan broj bibliotečkih jedinica								
Ukupan broj knjiga u bibliotekama								
Broj osoba zaposlenih u biblioteci								
Ukupan broj administrativnog osoblja								
Ukupan broj osoblja u studentskim službama								

I – UVODNI DIO**1. UVOD**

- 1.1. Historijat i organizacija visokoškolske ustanove
- 1.2. Primjena bolonjskog procesa na visokoškolskoj ustanovi
 - 1.2.1. Tri ciklusa naobrazba
 - 1.2.2. Dodatak diplomi
 - 1.2.3. ECTS
 - 1.2.4. Cjeloživotno učenje
 - 1.2.5. Mobilnost studenata i nastavnika
 - 1.2.6. Ishodi učenja i provođenje kvalifikacijskog okvira
 - 1.2.7. Učestvovanje studenata u odlučivanju
- 1.3. Istraživanje i naučnoistraživački i/ili umjetnički rad
- 1.4. Veze s okruženjem, privredom i socijalnim partnerima
- 1.5. Finansiranje visokoškolske ustanove
- 1.6. Opis provedenih aktivnosti na realizaciji definiranih projekata unapređenja
- 1.7. Statistički podaci

2. PROVOĐENJE UNUTRAŠNJE OCJENE KVALITETA (SAMOEVALUACIJA)

- 2.1. Tim za unutrašnju ocjenu kvaliteta (samoevaluaciju)
- 2.2. Postupak unutrašnje ocjene kvaliteta (samoevaluacije)

II – STANJE KVALITETA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE U ODNOSU NA DEFINIRANE STANDARDE I KRITERIJE**1. KRITERIJI ZA AKREDITACIJU**

- 1.1. Kriterij 1: Politika osiguranja kvalitete
- 1.2. Kriterij 2: Izrada i odobravanje programa
- 1.3. Kriterij 3: Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta
- 1.4. Kriterij 4: Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje
- 1.5. Kriterij 5: Nastavno osoblje
- 1.6. Kriterij 6: Resursi za učenje i podrška studentima
- 1.7. Kriterij 7: Upravljanje informacijama
- 1.8. Kriterij 8: Informisanje javnosti
- 1.9. Kriterij 9: Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa
- 1.10. Kriterij 10: Periodično vanjsko osiguranje kvaliteta

III – ZAVRŠNI DIO**1. ZAKLJUČCI UZ PRIJEDLOGE AKTIVNOSTI ZA UNAPREĐENJE STANJA**

- 1.1. SWOT analiza
 - 1.1.1. Snaga
 - 1.1.2. Slabosti
 - 1.1.3. Prilike
 - 1.1.4. Prijetnje
- 1.2. Završna razmatranja, uključujući osvrt na ispunjenost preporuka komisije stručnjaka iz prethodnog postupka akreditacije ako se radi o reakreditaciji

IV – PRILOZI

M.P.

OVLAŠTENO LICE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Prilog II – član 20. stav (1) Pravilnika

OBRAZAC IZVJEŠTAJA ZA UNUTRAŠNJU OCJENU KVALITETA (SAMOEVALUACIJU) – AKREDITACIJA STUDIJSKOG PROGRAMA

Uvodne napomene:

1. Ovaj obrazac predstavlja minimum sadržaja izvještaja koji u postupku unutrašnje ocjene kvaliteta (samoevaluacija) sačinjavaju visokoškolske ustanove sa sjedištem u Tuzlanskom kantonu. Obrazac izvještaja obavezno potpisati od strane ovlaštenog lica i ovjeriti pečatom visokoškolske ustanove.
2. Očekivani obim ovog izvještaja je 30-50 stranica formata A4 pisanih fontom Times New Roman, punkta 12, proreda 1, a ukupan sadržaj izvještaja ne bi trebao prelaziti 100 stranica.
3. Uz ovaj izvještaj ne dostavljaju se prilozi naznačeni na kraju ovog obrasca (poželjno u pdf formatu), a dokumentacija kojom visokoškolska ustanova potkrepljuje navode sadržane u ovom izvještaju treba biti objavljena na službenoj internet stranici visokoškolske ustanove ili organizacione jedinice (poželjno u pdf formatu).
4. U relevantnom dijelu ovog izvještaja potrebno je precizno naznačiti linkove na službenoj internet stranici visokoškolske ustanove na kojoj se nalaze dokumenti kojima se potkrepljuju navodi sadržani u ovom izvještaju.
5. Prilikom izrade glavnog dijela ovog izvještaja visokoškolska ustanova pridržava se Odluke o kriterijima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini. Samo izvještaji sačinjeni u skladu sa segmentima koje zahtijeva pomenuta odluka predstavljaju osnovu za praćenje rezultata i nalaza sadržanih u ovom izvještaju.
6. Sadržaj glavnog dijela izvještaja indicira ispunjenost traženih kriterija i standarda od strane visokoškolske ustanove, pri čemu očekivani obim izvještaja u ovom dijelu ne bi trebao prelaziti više od jedne stranice po svakom od kriterija.
7. Ovaj obrazac sastavni je dio Pravilnika o postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa i isti je usklađen sa Odlukom o kriterijima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini. Ako nakon stupanja na snagu pomenutog pravilnika dođe do izmjene ili dopune pomenutih kriterija, pristupit će se izmjenama ovog obrasca, a do izmjene istog u postupku akreditacije primjenjivat će se isključivo važeći kriteriji.
8. U slučaju izmjene ili dopune kriterija za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini, visokoškolska ustanova zadržava pravo na sačinjavanje glavnog dijela ovog obrasca u skladu sa važećim kriterijima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija, a prema posebnim uputstvima Ministarstva naobrazba i znanoste.
9. U slučaju provođenja postupka akreditacije studijskog programa primjenom modela klastera visokoškolska ustanova može pojedine segmente i strukturu ovog obrasca prilagođavati specifičnostima tog postupka.

Osnovni podaci

Naziv visokoškolske ustanove	
Adresa	
Kontakt telefoni i faks	
E-mail	
Službena internet adresa	
Naziv studijskog programa koji se akredituje	
Naučna oblast/naučno polje kojem pripada studijski program koji se akredituje	
Model akreditacije studijskog programa (pojedinačni ili klaster)	
Organizaciona jedinica na kojoj se studijski program izvodi	
Adresa (organizacione jedinice)	
Kontakt telefoni i faks (organizacione jedinice)	
E-mail (organizacione jedinice)	
Službena internet adresa (organizacione jedinice)	
Odgovorna osoba za unutrašnju ocjenu kvaliteta	
Kontakt odgovorne osobe	

I – UVODNI DIO**1. UVOD**

- 1.1. Historijat i organizacija visokoškolske ustanove
- 1.2. Opis provedenih aktivnosti na realizaciji definiranih projekata unapređenja
- 1.3. Statistički podaci

2. PROVOĐENJE UNUTRAŠNJE OCJENE KVALITETA (SAMOEVALUACIJA)

- 2.1. Tim za unutrašnju ocjenu kvaliteta (samoevaluaciju)
- 2.2. Postupak unutrašnje ocjene kvaliteta (samoevaluacije)

II – STANJE KVALITETA STUDIJSKIH PROGRAMA U ODNOSU NA DEFINIRANE STANDARDE I KRITERIJE**1. KRITERIJI ZA AKREDITACIJU**

- 1.1. Kriterij 1: Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa
- 1.2. Kriterij 2: Kreiranje i usvajanje studijskih programa
- 1.3. Kriterij 3: Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta
- 1.4. Kriterij 4: Opis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje
- 1.5. Kriterij 5: Ljudski potencijali
- 1.6. Kriterij 6: Resursi i finansiranje
- 1.7. Kriterij 7: Upravljanje informacijama o studijskim programima
- 1.8. Kriterij 8: Informisanje javnosti o studijskim programima
- 1.9. Kriterij 9: Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa
- 1.10. Kriterij 10: Mobilnost akademskog osoblja i studenata

III – ZAVRŠNI DIO**1. ZAKLJUČCI UZ PRIJEDLOGE AKTIVNOSTI ZA UNAPREĐENJE STANJA**

- 1.1. SWOT analiza
 - 1.1.1. Snaga
 - 1.1.2. Slabosti
 - 1.1.3. Prilike
 - 1.1.4. Prijetnje

1.2. Završna razmatranja, uključujući osvrt na ispunjenost preporuka komisije stručnjaka iz prethodnog postupka akreditacije ako se radi o reakreditaciji

IV – PRILOZI (OBAVEZNI):

- integralni tekst studijskog programa
- spisak akademskog osoblja koje realizuje nastavni proces (po naučno-nastavnim zvanjima, uz naznaku da li se radi o stalnom zaposlenju i sa kojim postotkom radnog vremena);
- CV (akademski) za svakog stalno zaposlenog člana akademskog osoblja koje realizuje nastavni proces;
- spisak laboratorija (ako je primjenjivo);
- statistika studenata (broj studenata za posljednjih pet godina, analiza prolaznosti)

M.P.

OVLAŠTENO LICE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE
